

Axel hoppas kunna bidra till renare hav

Göteborgs uppfinnareförening har noterat en stor tillströmning av medlemmar under pandemin. En av dem är 16-åriga Axel Clase, som har en idé som kan göra havsmiljön bättre.

Sidan 16

Bild: Jonas Lindstedt

Tidsplan för vaccinering i VGR har presenterats

Nyheter: VGR har presenterat en plan, vecka för vecka, för när vaccineringen av olika faser beräknas kunna starta. "Det är bättre att vi nu kan visa vår plan, kan vara öppna

med att det är så här vi ser det i dag. Behöver vi ändra det i morgon kommer vi göra det, men jag hoppas inte det", säger vaccinationssamordnare Kristine Rygge.

Sidan 6

Trycket på iva tros lätta om nå vecka

Nyheter: Trycket på intensivvården i Västra Götaland är stort. Men verksamhetschefen Peter Dahm tro på en ljusning inom kort.

Sidan 7

Hon skrev bok om mäns våld mot kvinnor

Nyheter: När GP-journalisten Madeleine Garteus barndomsvän dog i ett våldsamt förhållande började hon skriva boken "Jag var hon" som en del i sorgeprocessen.

Sidan 13

Britt-Marie Mattsson: Domen mot Derek Chauvin visar att det första steget kan ha tagits på den långa och mödosamma vägen mot polisreform.

Världen, sidan 24

Besöksplatser på Saltholmen har tagits bort

Nyheter: De omkring 100 besöksparkeringarna på Saltholmen har gjorts om till boendeparkering. Besökare får nu parkera en bit därifrån.

Sidan 19

Åtgärder mot elsparkcyklar kan sättas in

Nyheter: Samtidigt som företagen ansökt om att placera ut flera tusen fler elsparkcyklar förbereds planer på hur användandet kan begränsas.

Sidan 10

Sälj konst, design och konsthantverk

Vi hjälper dig att sälja konst, design och konsthantverk till marknadens bästa priser. Gör en enkel och smidig värdering online, besök vårt kontor på Geijersgatan 3A, vardagar 10-17 eller kontakta oss för en fri försäljningsvärdering i hemmet. Läs mer på www.bukowskis.com

Värdering och rådgivning: Lovisa Törnsten 0708-21 46 58, lovisa.tornsten@bukowskis.com

Bukowskis

Nyheter

Uppfinningar

16-åriga Axel Clase är Göteborgs uppfinnarförenings yngste medlem. Till hösten börjar han gymnasiet där han ska läsa ett naturvetenskapligt program.

Bilder: Jonas Liedstedt

Uppfinnaren Axel vill hjälpa till att göra haven renare

Med hjälp av en skruv och en teknik döpt efter den antike matematikern Arkimedes drömmer högstadieeleven Axel Clase från Göteborg om att bidra till ett renare hav. 16 år gammal är han också den yngste medlemmen i Göteborgs uppfinnarförening som under pandemin har sett en kraftig tillströmning av nya medlemmar.

– Alla får idéer, men ensam är det svårt att få ihop alla bitar, säger ordföranden Lena Nyström.

Trots att samhället till stora delar är nedstängt, och det inte går att mötas fysiskt finns det föreningar som blomstrar. De senaste åren har Göteborgs uppfinnarförening, eller GUF, som medlemmarna själva kallar den, ökat sitt medlemsantal med omkring 20 procent, vilket innebär att föreningen nu har omkring 300 medlemmar.

Föreningens yngste medlem Axel Clase, 16, från Bagaregården i Göteborg, blev medlem mitt under den pågående pandemin, efter att ha vunnit en uppfinnartävling för högstadieelever och där det i priset ingick ett medlemskap.

I havet vid familjens sommarstuga på Orust i Bohuslän visar han upp en prototyp av sin uppfinning, som

han inom några år hoppas kommer att bidra till renare världshav.

– Det är en slags flytande plattform som ska samla in skräp. Den används sig av en skruvteknik som kallas Arkimedes skruv. Man kan säga att det är en stor skruv som är vinklad 45 grader och när den snurrar så drar den in vatten och skräp som flyter upp genom skruven och

som sedan faller ner i en behållare som går att tömma, berättar Axel.

Fördelen med hans uppfinning jämfört med liknande innovationer som "städar" havet är att skruven skapar en cirkulation i vattnet som därmed också drar till sig skräpet, berättar han.

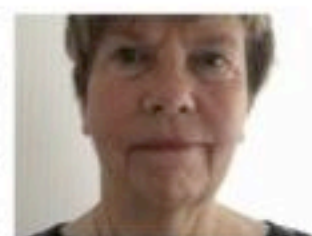
– De som redan finns använder sig av transportband som går ner i vattnet, och som med hjälp av strömmar försöker styra in skräpet. Tack vare cirkulationen så kommer skräpet allteftersom in av sig själv, säger han.

Än så länge finns Axels uppfinning bara i form av prototypen som till hälften är byggd av legobitar och drivs av en motor från den danska leksakstillverkaren.

Med hjälp av sina rådgivare som Axel har fått via Göteborgs uppfinnarförening är framtidsdrömmen att kunna bygga en betydligt större variant med fler skruvar och som ska kunna placeras ut vid de så kallade skräpkontinenterna där miljontals ton skräp samlas ute i världshaven.

– Mina rådgivare betyder jättemycket. Det finns många saker man behöver veta för att kunna gå vidare med en sådan här idé och de kan komma med alla förvar av råd.

Att personer som Axel ska få hjälp på traven förklarar Lena Nyström, som de senaste 15 åren suttit som ordförande i Göteborgs uppfinnarförening, är en av grundstenarna i föreningens verksamhet.

Lena Nyström är ordförande i Göteborgs uppfinnarförening. Bild: Privat

Bland föreningens medlemmar berättar hon att det finns en bred palett av experter inom olika områden, allt från juridik, design, till ingenjörskonst.

– Vi hjälper gärna varandra framåt och om jag skickar ut en fråga och förklarar att en medlem söker hjälp så går den ut till 300 medlemmar på studs. När jag skickar ut en sådan fråga rasslar det bara till och svaren kan komma in innan jag ens har hunnit stänga ner min dator, säger hon.

Nästa år fyller föreningen 40 år. När Lena Nyström själv blev medlem för omkring 30 år sedan berättar hon att föreningen till största del bestod av män i "pensionsåldern". Numera är medellidern något yngre och omkring en fjärdedel av medlemmarna är kvinnor. Förutom Axel Clase finns det också en handfull andra medlemmar i 20-årsåldern.

Axel Clase berättar att planen är att plattformen ska bli 20 gånger 20 meter stor och drivas med solceller. På vägen dit menar han att han kan komma att behöva bygga mindre varianter som kan städa västkusten och kanske till en början låta dem drivas av något form av batteri.

Skisserna på hur Axel vill att hans uppfinning ska se ut i framtiden ger enligt 16-åringen en bättre bild av hur den är tänkt att fungera.

Medlemmarna kommer inte heller bara från Göteborg. Redan innan pandemin direktsände föreningens sina möten för medlemmar via Facebook, och numera hålls mötena enbart digitalt tills vidare.

Lena Nyström, själv uppfinnare med en bakgrund från farmakologisk forskning samt innovation och entreprenörskap vid Göteborgs universitet, berättar att en idé till en ny uppfinning oftast dyker upp när en människa ställs inför en utmaning eller problem i en miljö som de känner sig hemma i.

Det som skiljer en uppfinnare från många andra menar hon är att personen ser ett problem, söker en lösning och inte ger upp förrän saken blir klar.

Ibland berättar Lena Nyström också att en uppfinning kan visa sig användbar för något annat än vad den var tänkt till från början.

– En av våra medlemmar, Kenneth Palmestål, utvecklade till exempel en möjlighet till ljud så att gamla risiga bilar kunde låta som västingbilar. Det började precis som i Axels fall i form av en tävling och när han vann den fick han tillgång till mentorer och då var han ju tvungen att göra något mer av sin idé, säger Lena Nyström.

Uppfinningen Soundracer är en apparat som känner av motorljud som med FM-sändare överförs till bilens ljudanläggning. Från att till

en början ha utvecklats som ren underhållning för att till exempel kunna få en Opel att låta som en Ferrari, har nya användningsområden dykt upp.

– På senare år vet vi ju att det finns behov av ljud i elektriska fordon som kan vara så tysta att de blir farliga, så nu utvecklar han även ljud mot den sidan, säger Lena Nyström.

För att hjälpa sina medlemmar har Göteborgs uppfinnareförening tagit fram tre olika guider som går igenom allt från själva innovationsprocessen till hur och när det kan vara läge att söka skydd i form av till exempel patent eller designskydd för en uppfinning.

– Vi erbjuder också våra medlemmar en gratis nyhetsgranskning där vi kollar om din idé är ny. Är den inte det ska du ju definitivt inte satsa på den eftersom du inte kan göra den kommersiell och vi är ganska ärliga mot våra medlemmar, säger hon.

Om eller när 16-åriga Axel Clases uppfinning kommer att omsätta miljoner återstår att se. Första steget berättar han är att försöka bygga en något större prototyp än den som han nu har i Lego.

– Och till en början med tankar jag att den kan användas här på västkusten och sedan skala upp det därifrån, säger han.

Anders Abrahamsson
anders.abrahamsson@gp.se

Fakta: Tio uppfinningar från Göteborgsföreningens medlemmar

I Göteborg finns Sveriges största uppfinnarförening. Medlemmarna kommer från hela landet och ligger bakom både okända och kända uppfinningar och produkter.

Bild: Anders Wiklund

Speedheater

Utvecklad av Birger Ericson i Alingsås. Produkten gör det enkelt och miljövänligt att ta bort gammal färg med IR-strålning.

Bild: Silent Socks

Silent Socks

Utvecklad av Eva Eriksson Design AB Göteborg. Säljer möbelfattor som kan dämpa ljudet från till exempel skolbänkar och bord när de flyttas runt i klassrum. Säljs i dag i ett 20-tal länder och används i alla typer av miljöer där ljud behöver dämpas.

Bild: Bendre

Bendre

Utvecklad av normannen och göteborgaren Gunnar Kristiansen som 87 år gammal upplann en hållare som han kunde fästa ett skohorn runt en krycka eller kläpp, utan att det syns. Bakgrunden till uppfinningen är en egen ryggskada. Hållaren har också utvecklats till en diskborsthållare som kan hängas vid kranen så att diskborsten alltid och torr och är lättillgänglig.

Bild: HarpAd

HarpAd

Utvecklad av Josefine och Samuel Fredén från Ljungskile. En tillsats som gör sexsträngade gitarrer till tolvsträngade. Idén väcktes 2013 och utvecklades under åren 2018-2019 till färdig produkt.

Bild: StarGrip

StarGrip

Utvecklad av Magnus Almqvist från Värnamo. Med ett speciellt handtag förvandlas en vanlig PET-flaska till en karaff.

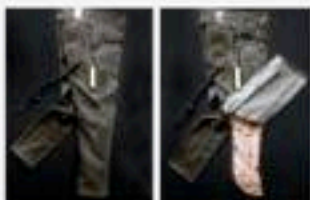

Bild: Motorcycle Airbag Jeans

Motorcycle Airbag Jeans

Framtagna av Moses Shahrivar från Göteborg som tidigare designat motorcykeljeans i samarbete Harley Davidson. De nya jeansen har inbyggda krockkuddar och är enligt Shahrivar den första produkten som erbjuder denna typ av skydd för underdelen av kroppen.

Bild: Einride

Einride

Bohusläningen Robert Falck har grundat företaget som tagit fram fram elektriska och förarlösa lastbilar. Lastbilarna har redan körts på allmänna vägar i Sverige och kan fjärrstyras av framtidens lastbilschaufförer via skärmar. På bilden visar företagets personalchef, Mattias Nagér, upp den nya förarmiljön.

Bild: Panngemet

Panngemet

Panngemet är en Göteborgsuppfinning för att fästa takpannor. Sven Arvidsson tog fram gemet efter att tillverkare sett problem med nerblåsta pannor vid utställningsbyggen.

Bild: Anders Yander

Wellibites

Det sockerfria och veganska godiset utvecklades av Sara Sarrays i hennes mammas kök i Mölndal och lanserades 2018. Säljs nu i alla större livsmedelskedjor med en omsättning på åtskilliga miljoner varje år.

Bild: Jonas Lindstedt

Soundracer

Göteborgaren Kenneth Palmeståls uppfinning ger ljud till bland annat elbilar så att de ska låta som motorfordon. På bilden har han installerat systemet på en radiostyrd bil för att kunna demonstrera hur det låter.